

אחד האנשים ואחד הנשים, חייבם להיות בבתייהם נר דלק בשבת; אף"י אין לו מה יוכל שאל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר, שזה בכלל עוגג שבת הוא.

למה המנהג שהנשים מדליקים?

11-שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסג סעיף ג

הנשים מוזהרות בו יותר, מפני שמצוות בבית ועוסקות בצריכי הבית. אם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ולקידוש היום, נר שבת קודם. וכן אם אין ידו משגת לקנות יין לקידוש ולהקות נר חנוכה על סימן תרע"ה).

12-טור אורח חיים הלכות שבת סימן רסג

והנשים מוזהרות בו יותר כדייאתא במדרש מפני שכבהה נרו של עולם פירוש גרימה מיתה לאדם הראשון

החלק של אנשים

13-משנה ברורה סימן רסג ס"ק יא

(יא) הנשים מוזהרות - ואףלו אם ירצה הבעל להדליק בעצמו האשה קודמת אם לא שיש הרבה נרות יכול הוא ג"כ להדליק. וכשהיאiolדת בשבת ראשונה מדליק הבעל ומברך. ובימי מותה האשה מברכת עצמה [אחרונית]

14-משנה ברורה סימן רסג ס"ק יב

(יב) מפני שמצוות - ועוד טעם מפני שכבהה נרו של עולם שגרימה מיתה לאדה"ר. ומ"מ טוב שהאיש יתקן הנרות

איזה מקום הדלקה נחשב כעיקר- חדר אכילה או חדר שינה? (מה עושים בישבה/במדרשתה?)

15-שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסג סעיף ז

בחורים ההולכים ללימוד חז"צ לביתם, צריכים להדליק נר שבת בחדרם ולברך עליו, אבל מי שהוא אצלו א"צ להדליק בחדרו ולברך עליו, לפי שאשתו מברכת בשביו.

16-משנה ברורה סימן רסג ס"ק כת

(כת) בחדרם - אפילו החדר מיוחד רק לו שם ואוכלים בבית אחר:

17-שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסג סעיף ז

הגה: ... ועicker הדלקה תליה בנותות שמדליקין על השולחן, אבל לא בשאר הנרות שבבית (א"ז). צריך להניח הנרות במקום שמדליקין, לא להדליק במקום זה ולהניח במקום אחר (מרדי פ' ב"מ).

משנה ברורה סימן רסג ס"ק מו

(מו) הנרות שבבית - הינו בעה"ב שיכל להדליק על השולחן ולברך עליו אבל באורה אם יש לו חדר מיוחד לעצמו אפילו אינם אוכלים שם מדליק שם נר ומברך עליו וכנה"ל בסעיף ז:

עיין עוד:

שו"ת משנה הלכות חלק ה סימן מא
שו"ת שבת הלוי חלק א סימן נב]

איך נהגים אם יש נרות מרובים- ספראדים\אשכנזים?

18-שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסג סעיף ח

ב' או ג' בעלי בתים אוכלים במקום א', י"א שכל אחד מברכ על מנורה שלו, ויש מגمام בדבר. ונគן ליזהר בספק ברכות ולא יברך אלא אחד. הגה: אבל אם אין נהגים כן.

19-משנה ברורה סימן רסג ס"ק לה

(לה) שכל אחד מברכ - דכל מה דמיתו של אורח יש בה שלום בית ושמחה יתרה להנאת אורח בכל זאת וחווית:

הדלקת נרות וקבלת שבת

20-שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסג

סעיף י'

לבה"ג, כיוון שהදליק נר של שבת חל עליו שבת ונאסר במלאה. ועל פי זה נהוגות קצת נשים שאחר שברכו והדליקו הנרות משליכות לארץ הפטילה שבדין שהדליקו בה, ואין מכבות אותה. ו"א שאם מתנה קודם שהדליקה שאינה מקבלת שבת עד שיאמר החזן ברכו, מועיל. ו"א שאם מועיל לה. יש חולקים על בעל ה"ג ואומרים שאין קבלת שבת תלוי בהדלקת הנר אלא בתפלת ערבית, שכן אמר החזן: ברכו, הכל פורשין מלאלכתם. ולד'ז, כיוון שהתחילה מזמן שריר ליום השבת היי כברכו לדיודה. הaga: והמנחה שאותהasha המדלקת מקבלת שבת בהדלקה אם לא שהתנה תקופה, ואפילו תנאי לב סגי (מדרכי); אבל שאר בני הבית מותרים במלאה עד ברכו. ועיקר הדלקה תלויה בנרות שמדליקין על השלחן, אבל לא בשאר הנרות שבבית (א"ז). וצריך להניח הנרות במקום שמדליקין, לא להדלקה במקום זה ולהניח במקום אחר (מדרכי פ' ב"מ).

21- מגן אברהם סימן רסג ס"ה

כ שהתנה תקופה - ומ"מ נ"ל דאין להתנות כי אם לצורך מאחר שיש חולקין דאל"כ תברך תחילת ותתנה ועס"ה:

22-שו"ת צי"א ליעזר חלק י סימן יט

אם יש עצה שנשים תוכלנה לנסוע אל הכותל המערבי לקבלת שבת ותפלת מערב או לתפלת יום טוב לאחר
שברכו על הנרות...

אמנם המג"א בסוף דמ"מ אין להתנות כי אם לצורך מאחר שיש חולקין. אבל י"ל שגם זה להתנות כדי
שיוכלו ע"כ למלאות צמאון הרוחני ועריגתן הנפשי לדוד עד בית אלקים ולשאוב השראה עילאית מיוחדת נקרא
ג"כ לצורך כדי שיוכלו להתנות.

23- עיין עוד: בף החינוך רס"ג ס"ק לה- בעניין תפילת מנוחה

באיזה נר מדליקים?

24-שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסגד סעיף ז

שאר כל השמנים, חוץ מאלו, מדליקים בהם; ומ"מ שמן זית מצוה מן המובחר.

25-משנה ברורה סימן רסגד ס"ק כג

המובחר - דהוא נמשך אחר הפטילה טפי מכלחו...

26-[עיין מדרש תנחותמא פ' בהעלוותר שמדמה נר שבת לנר מקדש בעניין שמן זית]

נרות חשמל

27-שו"ת יחויה דעת חלק ה סימן כד

במעשה דרבנן בן דוסא שראתה את בתו בליל שבת כשהיא עצובה, אמר לה בת' מפני מה את עצובה, אמרה לו כל שחלץ נטה לבי כל שמן, והדלקתי ממנו (מהחומר) אוור לשבת, אמר לה בת' מה איכפת לך, מי שאמր לשמן וידליך הוא יאמר לחומר וידליך: תנא היה דולך והולך כל היום כלו עד שהביאו ממנו אוור להבדלה. ולכאורה קשה, שאם הברכה של נרות שבת נתקנה דוקא על פטילת שמן או בשעה לעיכובא, עדין היה לה להטעצב, על שבירכה ברכה לבטלה, שהדלקה עושה מצוה... אלא ודאי שהעיקר שהייה דבר הדולך ומפיז או, גם לגבי רבנן בן דוסא שהוא רגיל בנסים, אגלאי מילתא למפרע שהוא נר הדולך, ויצאים בו ידי חובה הדלקת הנרות של שבת, וכל שכן במאור החשמל...

בנסיבות: במקרים שאפשר להשיג נרות שמן או שעווה, בודאי שעדיף לצאת בהם ידי חובת הדלקת הנרות של שבת ויום טוב, כיוון שיש בהם היכר מיוחד שנעשה לכבוד שבת ויום טוב, וכןו לכיוון בברכה שקדם להדלקה, לפטור בברכתנו גם את הדלקת החשמל שידליך לאחר מכן. ומכל מקום במקרה שאין אפשרות בשום פנים להשיג נרות שמן או שעווה, אפשר לברך ולהדליק מנורות חשמל, ויצאים בהם ידי חובת הדלקה.

28-שו"ת הר צבי אורח חיים ב סימן קיד

ובתשובה בית יצחק (י"ד ס' קכ) כי שאין יוצא י"ח נר חנוכה בעלעקטרייך. ונראה דיש להוסיף על דבריו, שכן אין אור של שמן דולק אלא מתקות שתחמס ע"י כח אלעקטרי והתקאות כשהוא בתוך כל' זכוכית חתום מאיר לעיניים, אבל באמת אין כאן שמן וגם אש לוותת אין כאן, רק שהוא נראה לעיניים כמויר ונראה כמו אבן טובה שמאירה בחושך שאין בזה דמיון לנר דולק, ולכן אין סבירה לצאת על ידו במקרה שצריך להדלק נר וכך אין דולק אור מאיר אלא מתקות המAIR כשהוא מחומם הרבה.